

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ: ФИЛОЗОФСКИ

ИЗВЈЕШТАЈ КОМИСИЈЕ

о пријављеним кандидатима за избор наставника и сарадника у звање

I. ПОДАЦИ О КОНКУРСУ

Одлука о расписивању конкурса, орган и датум доношења одлуке:

Одлука Сената Универзитета у Бањој Луци број: 02/04.4139/166/15 од 24.12.2015. године

Ужа научна/умјетничка област:

Општа педагогија

Назив факултета:

Филозофски факултет

Број кандидата који се бирају

Један (1)

Број пријављених кандидата

Један (1)

Датум и мјесто објављивања конкурса:

Дана 13.01.2016. године, Глас Српске – дневни лист Републике Српске, Бања Лука и Web сајт Универзитета

Састав комисије:

- 1) др Наташа Вујисић-Живковић, редовни професор за ужу научну област Општа педагогија, Филозофски факултет у Београду, предсједник;
- 2) др Стојан Ценић, редовни професор за уже научне области Општа педагогија и Историја педагогије, Учитељски факултет Врање, члан,
- 3) др Миле Илић, редовни професор за уже научне области Општа педагогија, Дидактика и Методика разредне наставе, Филозофски факултет у Бањој Луци, члан.

Пријављени кандидати

Доц. др Татјана Михајловић

II. ПОДАЦИ О КАНДИДАТИМА**а) Основни биографски подаци:**

Име (име оба родитеља) и презиме:	Татјана (Влајко и Милева) Михајловић
Датум и мјесто рођења:	10.11.1962. Јајце, Јајце, Република Српска - БиХ
Установе у којима је био запослен:	<ul style="list-style-type: none">– Филозофски Факултет Универзитета у Бањој Луци– Основна школа „Иво Андрић“, Бања Лука, Република Српска, Босна и Херцеговина– Основна школа „Борисав Станковић“ Бања Лука, Република Српска, Босна и Херцеговина– Основна школа „Блажо Јоков Орландић“ Бар, Црна Гора– Средњошколски центар „Иван Горан Ковачић“ Херцег Нови, Црна Гора– Основна школа „Владо Вуковић“ Подлугови, Босна и Херцеговина– Основна школа “29. новембар“, Јајце, Босна и Херцеговина
Радна мјеста:	<ul style="list-style-type: none">– Наставник у звању доцент– Школски педагог
Чланство у научним и стручним организацијама или удружењима:	Друштво педагога Републике Српске

б) Дипломе и звања:

Основне студије	
Назив институције:	Универзитет у Сарајеву, Филозофски факултет
Звање:	Професор педагогије-психологије
Мјесто и година завршетка:	Сарајево, 1986. године
Просјечна оцјена из цијелог	7,04

студија:	
Постдипломске студије:	
Назив институције:	Универзитет у Бањој Луци, Филозофски факултет
Звање:	Магистар педагошких наука
Мјесто и година завршетка:	Бања Лука, 2008. године
Наслов завршног рада:	Припремљеност ученика за полазак у школу и успјех у разредној настави
Научна/умјетничка област (подаци из дипломе):	Педагошке науке Системска педагогија
Просјечна оцјена:	8,75
Докторске студије/докторат:	
Назив институције:	Универзитет у Бањој Луци, Филозофски факултет
Мјесто и година одбране докторске дисертација:	Бања Лука, 2010. године
Назив докторске дисертације:	Оспособљеност ученика старијег основношколског узраста за самостално учење и њихова образовно-васпитна постигнућа
Научна/умјетничка област (подаци из дипломе):	Педагошке науке Системска педагогија
Претходни избори у наставна и научна звања (институција, звање, година избора)	– Филозофски факултет Универзитета у Бањој Луци, доцент за ужу научну област Системска педагогија, 2011. године;

в) Научна/умјетничка дјелатност кандидата

Радови прије последњег избора/реизбора
<p><u>Прегледни научни рад у часопису националног значаја</u></p> <p>1. Михајловић, Т. (2007). Припремљеност ученика за полазак у школу и успјех у разредној настави. У <i>Наша школа</i>, бр. 3 – 4 (105 – 12) – (УДК: 371.26). Бања Лука: Друштво педагога Републике Српске.</p> <p style="text-align: right;">(Члан 19.12; 6 бодова)</p>
<p><u>Прегледни научни рад у часопису националног значаја</u></p> <p>2. Михајловић, Т. (2008). Социјални аспект припремљености дјете за полазак у школу и васпитно – образовна постигнућа у разредној настави. У <i>Наша школа</i>, бр.1 – 2 (37 – 57) – (УДК: 371.26). Бања Лука: Друштво педагога Републике Српске.</p> <p style="text-align: right;">(Члан 19.12; 6 бодова)</p>
<p><u>Прегледни научни рад у часопису националног значаја</u></p> <p>3. Михајловић, Т. (2009). Подстицање развоја интелектуалне зрелости у оквиру припремања дјете за полазак у школу. У <i>Дидактички путокази</i>, бр.52 (22 – 33). Зеница: Педагошки завод и Педагошки факултет у Зеници.</p> <p style="text-align: right;">(Члан 19.12; 6 бодова)</p>

Прегледни научни рад у часопису националног значаја

4. Михајловић, Т. (2009). Историјски преглед педагошко-психолошких идеја и концепција оспособљености ученика за самостално учење. У *Норма*, бр.1 (9 – 29) – (УДК: 37.015.3(091)). Сомбор: Универзитет у Новом Саду. Педагошки факултет у Сомбору.

(Члан 19.12; 6 бодова)

Прегледни научни рад у часопису националног значаја

5. Михајловић, Т. (2010). Припремљеност ученика за полазак у школу и васпитно – образовна постигнућа. У *Наша школа*, бр. 1 – 2 (133 – 155) – (УДК: 373.29). Бања Лука: Друштво педагога Републике Српске.

(Члан 19.15; 6 бодова)

Прегледни научни рад у часопису националног значаја

6. Михајловић, Т. (2010). Монтесори систем васпитања у оквиру историје предшколске предагогије и могућности примјене данас. У *Дидактички путокази*, бр.55 (69 – 77). Зеница: Педагошки завод и Педагошки факултет у Зеници.

(Члан 19.12; 6 бодова)

Прегледни научни рад у часопису националног значаја

7. Михајловић, Т. (2010). Васпитање у дјелима српских просвјетитеља. Бања Лука: У *Радови*, бр. 13 (237 – 253). Бања Лука: Филозофски факултет.

(Члан 19.12; 6 бодова)

Радови послје последњег избора/реизбора

Научни рад на научном скупу националног значаја, штампан у цјелини

1. Михајловић, Т. (2012). Стратегије учења у педагошким епохама. У зборнику *Наука и идентитет* (Књига 6/2). (411-427). Пале: Универзитет у Источном Сарајеву. Филозофски факултет Пале.

Аутор указује да су прве мисли и идеје о стратегијама поучавања и учења настале у земљама Старе источне цивилизације. У вријеме хуманизма и ренесансе, реформских покрета нове школе, јавила се потреба за учењем са разумијевањем; марксистичка педагогија инсистирала је да се до сазнања долази властитим искуством, а совјетска, заговарала методе и поступке којима се усвајало систематско знање. Теоријска схватања о стратегијама учења указују да се термин стратегија, може дефинисати на различите начине. Сам појам потиче од грчке ријечи „stretegia, што значи наука о вођењу војске, вјештина ратовања, књига о вјештини ратовања“ (Лексикон страних речи и израза 2006). Уопштено, стратегија се односи на управљање средствима или методама у остваривању циља. За Минцберга, Квина и Војера

(Mintzberg, Quinn & Voyer 1995), стратегија је план – свјесно усмјерен правац дјеловања. У васпитно-образовном процесу стратегијама се обликују методе и поступци, које примјењују наставници и ученици, како би пренијели/усвојили знање. С обзиром да је образовање окренуто „задовољењу спознајних, доживљајних и дјелатних интереса појединца, остварује се знанственим, умјетничким и технолошким образовањем“ (Богнар, Матијевић 2002, стр. 281). Сазнајни интереси реализују се стратегијама поучавања и учења, доживљајни доживљавањем и изражавањем доживљеног, а радни/технолошки вјежбањем. Ове стратегије образовања јављају се у научном, умјетничком и технолошком подручју. Указано је да су стратегије васпитања, везане за задовољење основних људских потреба, у корелацији су са друштвеним потребама, а огледају се у егзистенцијалном, друштвеном и хуманом аспекту васпитања. Рад је анонимно рецензиран од стране два рецензента.

(Члан 19.17; 2 бода)

Прегледни научни рад у часопису националног значаја

2. Михајловић, Т. (2013). Научна схватања Елене Кеј и наших педагога о позицији дјетета у васпитном процесу. У *Педагошка стварност*, бр. 4 (693-708) – (УДК: 371.4:37.017). Сомбор: Педагошко друштво Војводине.

У овом теоријском раду аутор указује да су педагошке идеје Елене Кеј (Ellen Key) биле подстицај у раду нашим педагозима, Николи Поткоњаку, Бранку Ракићу, Драги Бранковићу. Њихова научна сазнања указују како на сличности тако и разлике у разумијевању позиције васпитаника у наставном процесу. Разлике су уочљиве у компонентама које се тичу васпитно-образовног процеса: садржаји васпитања и образовања за Елену чине слободан избор наставног плана и програма; за Поткоњака, Ракића и Бранковића прилагођени су и различитим стадијима психичког развоја дјетета. Циљ васпитно-образовног процеса препуштен је стихији и насумичном одвијању за Елену Кеј. За наше педагоге циљ васпитно-образовног процеса не смије се препустити случају, захтијева цјеловито схватање личности путем васпитања и образовања. Исходи везани за ангажман наставника и развој психофизичких способности васпитаника указују такође на разлике: док за Ракића, Поткоњака и Бранковића наставник васпитно води, усмјерава, контролише, познаје особине и структуру личности дјетета, за Елену Кеј наставник само посматра, интензивира аутономни развој дјетета. Данас говоримо о неопходности усаглашавања улоге васпитаника (истовремено субјекта и објекта) у свим елементима васпитно-образовног рада. Рад је анонимно рецензиран од стране два рецензента.

(Члан 19.12; 6 бодова)

Научни рад на научном скупу међународног значаја, штампан у цјелини

3. Михајловић, Т. (2013). Хуманизација универзитетске наставе у прошлости и данас. У зборнику радова *Хуманизација универзитета* (66-78) – (УДК: 378.147:37.017.92). Ниш: Филозофски Факултет.

Аутор полази од историјско-компаративног приступа који указује да су у вријеме

настанка универзитети имали аутономију, привилегије, били независне образовне и научне установе. Самостално су одлучивали о избору ректора, декана и наставника, о унутрашњој организацији, о наставним плановима, имали своје судове. Постојала је тијесна веза и интелектуална солидарност међу универзитетима европских земаља. Од метода рада са студентима користиле су се лекције и диспути. Знање се преносило живом ријечи, оптерећено црквеном идеологијом, али и научном некритичношћу, догматичном схоластиком.

Рад садржи покушаје конструктивно-критичког трагања за одговорима на питања као што су: Колико се и у којој мјери од Пако дела Мирандела и његовог дјела *О достојанству човјека* промјенило стање на универзитетима кроз вијекове? Да ли је од педагогије хуманизма и њеног васпитног циља и даље важна академска слобода студената, њихов демократски, партиципаторски однос у процесу стицања знања? Да ли је Рабл и његов Гаргантуа представљао новог човјека који се ослобађа средњовјековног васпитног идеала, прихвативши учитеља новог типа, који развија научни дух. Или су и данас, знања студената, као и за Монтења знања која пливају по површини мозга? Рад је анонимно рецензиран од стране два рецензента.

(Члан 19.15; 5 бодова)

Прегледни рад на научном скупу међународног значаја, штампан у цјелини

4. Михајловић, Т. (2013). Оспособљеност ученика за самостално учење у традиционалним и савременим наставним системима. У зборнику *Наука и традиција* (ТОМ 2/2), (625-639) – (DOI 10.7251/NSFF1301625M). Пале: Универзитет у Источном Сарајеву: Филозофски факултет Пале.

Аутор полази од констатације да се самосталност менталних процеса развијала још у античкој епохи. Антички филозофи истицали су значај природних диспозиција, давали упутства за брзо и лако учење напамет. Њихова сазнања прихватили су и даље теоријски уобличавали хуманисти, представници нове школе. У традиционалним системима наставе ученикове мисаоне активности усмјерене су на понављање, репродуковање наученог градива. Доминантна је наставникова посредничка улога и ученикова пасивна слушачка позиција. Циљеви учења везани су за комплетирање и извршавање задатка; нема самоевалуације, нити повратне информације у васпитно-образовном процесу. Предавачка, предавачко-приказивачка, катехеичка или мајеутичка настава у адекватној мјери не утиче на оспособљеност ученика за самостално учење. У савременим наставним системима улога наставника је директна и индиректна, или се смјењује. Наставник води ученике кроз сазнајно-развојне разговоре, развија унутрашњу потребу за учењем (интринзичку мотивацију), ученик добија повратну информацију за своје исходе учења и рада, те својим активностима ствара велики простор у наставном процесу, да самостално ради на задацима и материјалу за учење. Аутор закључује да су наставни садржаји дидактички високо обликовани, структурисани, имају познате, дефинисане, очекиване циљеве учења који се реализују кроз етапе, дијелове наставе, те подстичу ученике на већу оспособљеност за самостално учење. Рад је анонимно рецензиран од стране два рецензента.

(Члан 19.12; 2 бодова)

Научни рад у часопису међународног значаја, штампан у цјелини

5. Михајловић, Т. (2013). Развојот на идеите за ученичката интеракција од античкоит период до денес. У часопису *Педагошка ревија* бр. 1-2, (59-71) – (37.064.3“652-.,). Скопје: Ss. Cyril and Methodius University – Скопје. Faculty of Pedagogy „St. Kliment Ohridski“ – Скопје.

Тежиште расправе у раду аутор усмјерава на интерактивно учење које не представља тековину актуелног времена. Доказе за ову тврдњу налази у учењима античких мислилаца. Период средњег вијека, затим 19. вијек на челу са Хербартом, његовим дидактичким материјализмом и индивидуализмом гушио је сваку самосталност, кооперативност, отвореност, партнерство и разумијевање ученика у васпитно-образовном процесу. Педагошка атмосфера заједно са наставним окружењем дјеловале су на ученике као визуелне пустиње. Аутор закључује да су педагошки правци и покрети 20. вијека својим идејама о ученичкој интеракцији донијели коперникански обрт. Рад је анонимно рецензиран од стране два рецензента.

(Члан 19.11; 10 бодова)

Научни рад на научном скупу међународног значаја, штампан у цјелини

6. Михајловић, Т. (2013). Развој идеја физичког васпитања кроз историјске епохе. У Зборнику радова *Физичка култура и модерно друштво* (245-257) – (УДК: 371.3:796(091)37.013. Јагодина: Педагошли факултет.

У раду аутор указује да су у историјским епохама организационе форме и садржај физичког васпитања зависили од степена развоја кроз које је пролазило одређено друштво. На педагошке аспекте физичког васпитања указују сазнања филозофа старог вијека (Конфучије, Питагора, Протагора, Сократ, Платон, Аристотел) који су заговарали идеју хармоничног развоја душе и тијела (калокагатија). Физичко васпитање представљало је саставни дио хармонијског развоја физичких и психичких особина човјека тога времена. У античкој Грчкој дјечаци у палестрама стичу свестрану физичку обуку. Физичко васпитање атињана повезано је са осталим компонентама васпитања. За разлику од античке Грчке у Спарти се истиче значај физичке спремности будућих ратника, друштвене улоге физичког васпитања. Нажалост средњи вијек гуши идеал о хармонији душе и тијела, чиме слаби и значај физичког васпитања за цјелокупни развој индивидуе. У периоду хуманизма и ренесансе погледи на физичко васпитање добили су обиљежја хуманистичке педагогије. Идеал о хармоничном развоју личности и важности процеса физичког вјежбања за складан развој индивидуе прихватају и просветитељи модерне епохе, заједно са класицима њемачке педагогије 19. вијека, те правцима и покретима нове школе 20. вијека. Аутор истиче да жеља за физичким васпитањем као неопходним условом за одржавање здравља човјека, здравим тијелом у здравом духу, подстицању моторних активности за развој психофизичких способности, физичког васпитања

као средства формирања духа, морала и осјећања за лијепо – представља актуелне циљеве физичког васпитања и 21. вијека. Рад је анонимно рецензиран од стране два рецензента.

(Члан 19.15; 5 бодова)

Научна монографија националног значаја

7. Михајловић, Т. (2013). *Самостално учење и образовно-васпитна постигнућа*. Бања Лука: Филозофски факултет.

Научна монографија *Самостално учење и образовно-васпитна постигнућа* представља допуњен и прерађен текст докторске дисертације која је одбрањена 6.06.2010. године на Филозофском факултету у Бањој Луци. Научна монографија даје допринос теоријском осмишљавању и емпиријском истраживању суптилних педагошких процеса, као што је и самостално учење (самоучење). Посебну научну вриједност теоријског дијела монографије чини историјски приказ развоја самосталности менталних процеса. Овај историјски приказ указује на интелектуално осамостаљивање ученика некада и сад – акценат је на античкој епохи и софистима који су развијали критичко-испитивачки дух својих ученика. Затим поглавља *Развијање самосталности у учењу у традиционалној и савременој школи*, који у својој историјској генези указују на предавачку, предавачко-приказивачку, катехетичку и мајеутичку наставу; на однос фактора наставе 18. и 19. вијека у предавачкој настави; средњовјековној катехетичкој настави или мајеутичком систему наставе, изграђеној на Сократовој методи; те систематичан компаративни приказ *Одредница самосталности у традиционалним и савременим наставним системима*, *Разликама одредница самосталности у традиционалним и савременим наставним системима*. Овај историјски развој самосталности менталних процеса, у монографији употпуњен је резултатима емпиријског истраживања, важним за педагошку науку и могућностима како развијати способности ученика за самостално учење? Монографију су рецензирала два рецензента.

(Члан 19.3; 10 бодова)

Научни рад на научном скупу националног значаја, штампан у цјелини

8. Михајловић, Т. (2013). Актуелност оспособљавања ученика за самостално учење. У зборнику *Живот и дјело Бранка Ракића*, (343-356). Бања Лука: Филозофски факултет.

У раду се констатује да је Бранко Ракић у својим педагошко-психолошким сазнањима указивао директно или индиректно на значај оспособљавања ученика за самостално учење. За Ракића васпитни рад обухвата многобројне активности и настојања васпитача да изазову и одрже планиране промјене у понашању и развоју личности васпитаника. Васпитни рад има и своје васпитне ефекте, који су различити, те поред информисаности васпитаника о било ком питању, преношењу систематских знања, обухвата и мотивисање васпитаника за образовање, васпитање и самоваспитање. Истиче значај циљева и задатака васпитног рада, сматрајући да су они више психолошко-педагошког таксативног карактера. Примјера ради, наводи

таксономију васпитних задатака Крејтвола, Блума и Масија. За основношколски узраст посебно је важна прва и друга категорија таксономије васпитних задатака, реаговање са задовољством. Постављајући питање да ли школски системи треба да ученике воде или јаче развијају њихову самосталност, Ракић указује да данашњи школски системи не развијају у потпуности самосталност ученика. Кључну улогу има демократски тип наставника који подстиче, помаже, предлаже када је то потребно, храбри и похваљује ученике. Такође својом савременом организацијом наставе наставник треба да допринесе емоционалној стабилности ученика (снага ја и над-ја), развија особине личности које у великој мјери подстичу оспособљавање ученика за самостално учење. Аутор констаује да процес осамостаљивања треба започети што раније, а жеља за самосталношћу често је одраз емоционално-социјалне климе која влада у породици. Егалитарни тип породице подстиче самосталност дјецe, што доприноси његовој независности и самосталности. Рад је анонимно рецензиран од стране два рецензента.

(Члан 19.17; 2 бода)

Прегледни научни рад у часопису националног значаја, штампан у цјелини

9. Михајловић, Т. (2014). Актуелност схватања педагога класика о породичном васпитању на раном узрасту. У *Норма* бр. 1 (41-55) - (УДК: 37.018.1). Сомбор: Универзитет у Новом Саду. Педагошки факултет у Сомбору.

Аутор у раду даје осврт на идеје, мишљења и ставове педагошких класика које су и данас са педагошког аспекта, актуелне у подручју породичног васпитања на раном узрасту дјечијег развоја. Одговорно родитељство, критични периоди у развоју, утицај средине, добар примјер у васпитању фактори су развоја, васпитања и учења дјецe раног узраста. Проучавањем релевантних извора педагошких класика (Јана Амоса Коменског, Џона Лока, Јохана Хајнриха Песталоција и Жан Жак Русоа) идентификовани су задаци, принципи, методе и средства породичног васпитања. Уочава се интенција да се садржаји, методе и средства породичног васпитања прилагоде друштву и времену у коме се примјењују, јер благостање и напредак народа зависи од квалитета васпитања дјецe.

Научна сазнања везана за подстицање раног раста и развоја у породици указују да је првих неколико година живота најважније за дијете: постављају се темељи физичких и менталних способности, уче основе социјализације коју дјецa на старијем узрасту даље развијају. Класици педагогије указали су и тада, као и данас, да је рано учење и подстицање раног учења у породици непримјетно и споро; да је темељ каснијег ефикасног и брзог учења; да се стимулише адекватним методама и средствима породичног васпитања које су од суштинског значаја за цјелокупни развој личности. Подстицање раног учења има за циљ да се дијете припреми за школу, на доживљај школе као пријатељског окружења и разумије се, да научи све што може и жели без присиљавања, на темељима онога што је усвојило у породици. Материнска школа Коменског управо је представљала стандарде који су обухватили знања и компетенције које дјецa на раном узрасту требају формирати у породици како би се неосјетно припремили за прелазак на школско учење, констатује аутор чланка. Рад је анонимно рецензиран од стране два рецензента.

Научни рад на научном скупу националног значаја, штампан у цјелини

10. Михајловић, Т., Скопљак, М. (2014). Интерактивно учење у прошлости и данас. У *Зборнику II Квалитет васпитно-образовног рада*, (207-223). Бања Лука : Друштво педагога Републике Српске.

Историјски извори указују да интерактивно учење не представља тековину актуелног времена. Аутори наводе да доказе за ову тврдњу налазимо у учењима античких мислилаца. Период средњег вијека, затим 19. вијек на челу са Хербартом, његовим дидактичким материјализмом и индивидуализмом гушио је сваку самосталност, кооперативност, отвореност, партнерство и разумијевање ученика у васпитно – образовном процесу. Педагошка атмосфера заједно са наставним окружењем дјеловале су на ученике као визуелне пустиње. Интерактивно учење у савременим школским условима огледа се у усмјеривачкој улози наставника који подстиче сарадњу, учење и самоучење. Бројна истраживања су показала да интерактивно учење може утицати на развој топле, опуштене и уравнотежене атмосфере у одјељењу.

Циљ истраживања аутора је експериментално испитивање утицаја модела групног учења, модела партнери и модела тимови на педагошку атмосферу у одјељењу. Узорак чине 72 ученика петих разреда. Примјењен је експеримент са ротацијом фактора који је трајао цијелу школску годину. Резултати истраживања указују да су модели интерактивног учења различито утицали на компоненете педагошке атмосфере у одјељењу. Рад је анонимно рецензиран од стране два рецензента.

Научни рад на научном скупу међународног значаја, штампан у цјелини

11. Михајловић, Т. (2014). Педагошке импликације античких идеја у савременој школи. У *Савремене парадигме у науци и научној фантастици*, бр. 3. (547-560) – (УДК: 371:017.92). Ниш: Филозофски факултет.

Аутор у раду разматра основне одреднице васпитања старе и нове школе. Истиче да су представници старе и нове школе појам васпитања изводили из античких начела и филозофских праваца, који у својој основи имају хуманистичку димензију. Јохан Фридрих Хербарт (Johann Friedrich Herbart), васпитање схвата као процес развијања личности у складу са хуманистичким идеалом хармоничног обликовања људских потенцијала. Појам васпитања изводи из филозофских начела слободе, могућности усавршавања, доброте, права и правичности. Ове вриједности, инспирисане античким идеалом, за Хербарта представљају крајњи циљ васпитања. Своју концепцију васпитања, представник нове школе Џон Дјуи (John Dewey) изградио је на прагматистичким убјеђењима и теорији еволуционизма. Васпитање дефинише као непрестану реорганизацију и реконструкцију искуства. Акцент је на природним склоностима за учење, заједници у којој се кооперативно, активирањем интелектуалних и мотивационих снага ученика, наставника, планирају, реализују и евалуирају наставне активности. Васпитање представља процес сталног развоја и напредовања под

утицајем искуства. Аутор закључује да школа будућности има за циљ да васпитањем јача когнитивне, емоционалне, социјалне и радноактивне компетенције, које се хармонијски и складно развијају. Одреднице старе и нове школе представљају педагошке импликације за хуманизацију васпитања и образовања. Рад је анонимно рецензиран од стране два рецензента.

(Члан 19.15; 5 бодова)

Научни рад на научном скупу националног значаја, штампан у цјелини

12. Михајловић, Т. (2014). Спутаване и подстицање критичког мишљења ученика у старој и новј школи. У зборнику *Критичко мишљење – фактор развоја науке и друштва*, (269-284). Бања Лука: Филозофски факултет.

Аутор се бави идентификацијом одредница критичког мишљења у старој и новој школи. Примјеном историјске и каузалне методе указано је да критичко мишљење своје утемељење има у почецима развоја друштва, да је од комплексних друштвених збивања зависило и његово спутаване, односно подстицање у наставном процесу. Дескриптивном методом основне дидактичко-методичке посатвке старе школе приказане су спекулативно: задаци наставе усмјерени су на дидактички материјализам, доминира рецептивна активност ученика, систем рада је формализован и шаблонизован. Ове и многе друге одреднице спутавале су критичко мишљење ученика, заједно са Хербартовом интелектуалистичко-асоцијативном психологијом. Потпуна негација старе школе и њена антитеза у дидактичко-методичком погледу и идејно-теоријској организацији је нова школа. Њени представници направили су коперникански обрт заједно са Џоном Дјуијем (John Dewey): осим материјалног, настоје развити и функционални и васпитани задатак наставе. У наставном процесу уважава се индивидуалност ученика: он је активан субјект који промишља, износи властите ставове, асоцијативно повезује догађаје који су слични, доводи у питање изнесене информације, врши њихово филтрирање. Ове и многе друге одреднице за Дјуија подстицале су рефлексивно мишљење ученика. Данас је то критичко мишљење – постаје императив модерне епохе, укључује интелектуалне способности, његује и развија интелектуалне вриједности ученика у наставном процесу.

Основни закључци аутора указују да су одреднице критичког мишљења нове школе представљале прогресивне тежње и подстицај да се у наставном раду примјеном бројних дидактичко-методичких иновација подстиче критичко мишљење ученика. Рад је анонимно рецензиран од стране два рецензента.

(Члан 19.17; 2 бода)

Прегледни научни рад у часопису националног значаја

13. Михајловић, Т. (2015). Оспособљеност ученика за самостално учење у традиционалним наставним системима. У *Учење и настава*, бр. 2 (237-252) – (371.385-057.874). Београд: *Klett* Друштво за развој образовања.

Самосталност менталних процеса развијала се још у античкој епохи, заједно са софистима. Идеје о самосталности менталних процеса у периоду хуманизма и ренесансе,

имале су утицаја и на социјал-утописте. Хуманисти потцјењују знање и науку, а истичу мишљење које ученик самостално стиче. Социјал-утописти указују на потребу за самообразовањем, за знањем које се може употријебити у свакодневном животу. Рационалисти апсолутну истину подређује мишљењу, заједно са принципом самосвијести. Модерна епоха и покрети *нове* школе, залажу се за саморад, самоактивност, самодјелатност, самопроналажење, самоистраживање.

Идентификоване одреднице самосталног учења у адекватној мјери не оспособљавају ученике за самостално учење у традиционалним наставним системима. У току свог историјског развоја, оне су имале већи/мањи утицај на оспособљеност ученика за самостално учење. У традиционалним системима наставе ученикове мисаоне активности усмјерене су на понављање, репродуковање наученог градива. Доминантна је наставникова посредничка улога и ученикова пасивна слушачка позиција. Циљеви учења везани су за комплетирање и извршавање задатка; нема самоевалуације, нити повратне информације у васпитно-образовном процесу. Предавачка, предавачко-приказивачка, катехетичка или мајеутичка настава, с обзиром на одреднице самосталности, није у адекватној мјери утицала на оспособљеност ученика за самостално учење. Аутор закључује да савремене наставне системе карактерише циљ и циљне оријентације, усмјерени на комплетирање и извршавање задатка, како се учење, не би свело на *трчкарање* испред развоја, специфично за традиционалне наставне системе. Рад је анонимно рецензиран од стране два рецензента.

(Члан 19.12; 6 бодова)

Научни рад на научном скупу међународног значаја, штампан у цјелини

14. Мхајловић, Т. (2015). Педагошке импликације старе и нове школе – основ хуманистичког васпитања. У зборнику радова *Хуманистички идеали образовања, васпитања и психологије*, бр. 4. (251-262) – (УДК: 37.013). Ниш: Филозофски факултет.

Аутор у раду разматра основне одреднице васпитања старе и нове школе. Истиче да су представници старе и нове школе појам васпитања изводили из античких начела и филозофских праваца, који у својој основи имају хуманистичку димензију. Јохан Фридрих Хербарт (Johann Friedrich Herbart), васпитање схвата као процес развијања личности у складу са хуманистичким идеалом хармоничног обликовања људских потенцијала. Појам васпитања изводи из филозофских начела слободе, могућности усавршавања, доброте, права и правичности. Ове вриједности, инспирисане античким идеалом, за Хербарта представљају крајњи циљ васпитања. Своју концепцију васпитања, представник нове школе Џон Дјуи (John Dewey) изградио је на прагматистичким убјеђењима и теорији еволуционизма. Васпитање дефинише као непрестану реорганизацију и реконструкцију искуства. Акцент је на природним склоностима за учење, заједници у којој се кооперативно, активирањем интелектуалних и мотивационих снага ученика, наставника, планирају, реализују и евалуирају наставне активности. Васпитање представља процес сталног развоја и напредовања под утицајем искуства. Школа будућности има за циљ да васпитањем јача когнитивне, емоционалне, социјалне и радноактивне компетенције, које се хармонијски и складно развијају. Одреднице старе и нове школе представљају педагошке импликације за

хуманизацију васпитања и образовања. Рад је анонимно рецензиран од стране два рецензента.

(Члан 19.15; 5 бодова)

Научни рад на скупу међународног значаја, штампан у зборнику извода радова

1. Михајловић, Т. (2013). Оспособљеност ученика за самостално учење у традиционалним и савременим наставним системима. У зборнику резимеа *Наука и традиција*. Пале: Универзитет у Источном Сарајеву. Филозофски факултет Пале.

(Члан 19.16; 3 бода)

Научни рад на скупу међународног значаја, штампан у зборнику извода радова

2. Михајловић, Т. (2013). Педагошке импликације античких идеја у савременој школи. У књизи сажетака *Наука и савремени универзитет 3*. Ниш: Филозофски факултет.

(Члан 19.16; 3 бода)

Научни рад на скупу међународног значаја, штампан у зборнику извода радова

3. Михајловић, Т. (2014). Развој идеја физичког васпитања кроз историјске епохе. У зборнику сажетака *Физичка култура и модерно друштво*. Јагодина: Педагошки факултет.

(Члан 19.16; 3 бода)

Научни рад на скупу националног значаја, штампан у зборнику извода радова

4. Михајловић, Т. (2014). Интерактивно учење у прошлости и данас. У зборнику радова *Квалитет васпитања и образовања у педагошкој теорији и пракси*. Бања Лука: Друштво педагога Републике Српске.

(Члан 19.16; 1 бода)

Научни рад на скупу националног значаја, штампан у зборнику извода радова

5. Михајловић, Т. (2014). Критичко мишљење у концепцијама старе и нове школе. У зборнику радова *Критичко мишљење – фактор развоја науке и друштва*. Бања Лука: Филозофски факултет.

(Члан 19.16; 1 бода)

УКУПАН БРОЈ БОДОВА: 125

г) Образовна дјелатност кандидата:

Образовна дјелатност прије последњег избора/реизбора

Наставни рад

Савјетник за стручне сараднике у основној школи (на основу Правилника о стручном усавршавању, напредовању и оцјењивању васпитача, наставника и стручних сарадника и директора РС (Службени гласник РС, број 78/06).

Образовна дјелатност последије последњег избора/реизбора

Квалитет образовне дјелатности на Универзитету

Према анкетама студената о квалитету наставе у зимском семестру академске 2011/2012. кандидат је оцијењен оцјеном изврсно. И у осталим вредновањима кандидат је оцијењен изузетно високим оцјенама.

Предмети: Историја националне педагогије – 4,60 (предавања); 4,66 (вјежбе); Историја предшколског васпитања – 4,84 (предавања).

Према анкетама студената о квалитету наставе у зимском семестру академске 2013/2014. године кандидат је оцијењен оцјеном изврсно. И у осталим вредновањима кандидат је оцијењено изузетно високим оцјенама.

Предмет: Историја предшколског васпитања – 4,68 (предавања);

(Члан 25; 10 бодова)

Наставни рад

Кандидат је био ангажован на сљедћим предметима:

1. На Филозофском факултету у Бањој Луци:
 - а) *Студијски програм педагогије – Први циклус студија*: Општа историја педагогије (1. семестар, обавезни предмет), Историја националне педагогије (2. семестар, обавезни предмет), Компаративна педагогија I (3. семестар, обавезни предмет); Компаративна педагогија II (4. семестар, обавезни предмет)
 - б) *Студијски програм предшколског васпитања – Први циклус студија*: Историја предшколског васпитања (1. семестар, обавезни предмет),
 - г) *Студијски програм разредне наставе – Први циклус студија*: Историја педагогије (2. семестар, обавезни предмет);
2. На Филолошком факултету у Бањој Луци:
 - а) *Студијски програм њемачког језика и књижевности – Први циклус*: Педагогија (5. семестар, изборни предмет);
 - б) *Студијски програм француског језика и књижевности – Први циклус*: Педагогија (8. семестар, обавезни предмет);
 - в) *Студијски програм руског језика и књижевности – Први циклус*: Педагогија (6. семестар, обавезни предмет).
3. На природно-математичком факултету у Бањој Луци:
 - а) *Студијски програм за техничко васпитање и информатику – Први циклус*: Педагогија (3. семестар, обавезни предмет).

Члан комисије за одбрану рада другог циклуса

Чланство у Комисијама за оцјену подобности кандидата и теме, те писање извјештаја за оцјену и одбрану магистарског-мастер рада на:

1. Филозофском факултету у Палама – Студијски програм: Педагогија, 1) Бошко Бановић (14.12.2012) и 2) Бојан Зекић (1.09.2014).

(Члан 21.14; 2*2=4 бода)

Менторство кандидата за завршни рад првог циклуса

Кандидат је у научној области Историја педагогије и Историја предшколског васпитања менторисала:

- а) на студијском програму разредне наставе **7 кандидата** и
- б) на студисјком програму предшколског васпитања **5 кандидата**.

(Члан 21.18; 12 бодова)

УКУПАН БРОЈ БОДОВА: 16

д) Стручна дјелатност кандидата:

Стручна дјелатност кандидата прије последњег избора/реизбора

Реализован међународни стручни пројекат у свјјству сарадника на пројекту

Аутор *Приручника* за предшколске установе *Розе и плаво* (Приручник одобрен од Републичког педагошког завода и Министарства просвјете и културе РС, бе. 06/201/01-614-260/04 од 6. децембра 2004. Године
(пројекат Гендер јенaкост и равноправност у БиХ (GEEP), међународни пројекат Финске и Босне и Херцеговине.

(Члан 22.10; 3 бода)

Реализован национални стручни пројекат у својству сарадника на пројекту

Рецезент У *Зборнику* радова *Интерактивна настава у основној школи* и аутор педагошких радионица са Gender компонтом (Завод за уџбенике и наставна средства Српско Сарајево, 2004)
Рецезент Приручника *Розе и плаво*

(Члан 22.12; 1 бод)

Стручна дјелатност кандидата (послије последњег избора/реизбора)

Реализовани национални стручни пројекти у свјетлу сарадника на пројекту

Учешће у реализацији програма *Прва зимска школа педагога*, тема *Савјетодавни педагошки рад*; Јахорина – хотел Бистрица, 25.02. - 28.02. 2010. године.

(Члан 22.2; 1 бод)

Реализовани национални стручни пројекти у свјетлу сарадника на пројекту

Учешће у реализацији програма *Друга зимска школа педагога*, тема *Аналитичко-студијски и истраживачки рад рад у васпитно-образовном процесу*; Јахорина – хотел Бистрица, од 18-20. 02. 2011. године.

(Члан 22.12; 1 бод)

Реализовани национални стручни пројекти у свјетлу сарадника на пројекту

Учешће у реализацији програма *Трећа зимска школа педагога*, тема *Васпитна функција савремене породице и њена сарадња са педагошким установама*; Јахорина – хотел Бистрица, 24.03. – 26.03. 2012. године.

(Члан 22.12; 1 бод)

Реализовани национални стручни пројекти у свјетлу сарадника на пројекту

Учешће у реализацији (водителј) *Четврте зимске школе педагога*, тема *Вредновање процеса и исхода васпитања и образовања*; Јахорина – хотел Бистрица, 01.-03.03. 2013. године.

(Члан 22.12; 1 бод)

Реализовани национални стручни пројекти у свјетлу сарадника на пројекту

Учешће у реализацији (водителј) *Пете зимске школе педагога*, тема *Развој професионалних компетенција наставника, васпитача и стручних сарадника*; Јахорина – хотел Бистрица, 27.02.01. - 03.2014. године.

(Члан 22.12; 1 бод)

Реализовани национални стручни пројекти у свјетлу сарадника на пројекту

Учешће у реализацији (водителј) *Шесте зимске школе педагога*, тема; *Планирање, извођење и евалуација инклузивног васпитно-образовног процеса*, Јахорина – хотел Бистрица, 27.02.01. - 03.2015. године.

(Члан 22.12; 1 бод)

Реализовани национални стручни пројекти у свјетлу сарадника на пројекту

Учешће у реализацији Симпозијума *Хуманистичко и еманципаторско васпитање*. Филозофски факултет Бања Лука, 17.09.2014. године

(Члан 22.12; 1 бод)

УКУПАН БРОЈ БОДОВА: 11

УКУПАН БРОЈ БОДОВА:	162
Научно/умјетничка дјелатност кандидата	125
Образовна дјелатност кандидата	16
Стручна дјелатност кандидата	11
Вредновање наставних способности	10

III. ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

На објављени конкурс за избор наставника за ужу научну област Општа педагогија Филозофског факултета Универзитета у Бањој Луци пријавио се један кандидат, доцент др Татјана В. Михајловић. Увидом у документацију Комисија је констатовала да је кандидат доставио све неопходне документе предвиђене Конкурсом и да испуњава опште и посебне услове предвиђене конкурсом, *Законом о високом образовању Републике Српске, Статутом Универзитета у Бањој Луци* и дала је детаљну оцјену референци пријављеног кандидата, поштјући *Правилник о поступку и условима избора наставника и сарадника на Универзитету у Бањој Луци*.

На основу увида у научну, образовну и стручну дјелатност доц. др Татјана В. Михајловић, као и на основу анализе сва три аспекта његовог рада, **Комисија предлаже Настано-научном вијећу Филозофског факултета Универзитета у Бањој Луци и Сенату Универзитета у Бањој Луци да се доц. др Татјана В. Михајловић изабере у звање ванредног професора за ужу научну област Општа педагогија.**

У Бањој Луци, 08.02.2016. године

Потпис чланова комисије:

1. др Наташа Вујисић-Живковић, редовни професор за ужу научну област Општа педагогија, Филозофски факултет у Београду, предсједник

2. др Стојан Ценић, редовни професор за уже научне области Општа педагогија и Историја Педагогије, Учитељски факултет у Врању, члан

3. др Миле Илић, редовни професор, уже научне области Општа педагогија, Дидактика и Методика разредне наставе, Филозофски факултет у Бањој Луци, члан

III. ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

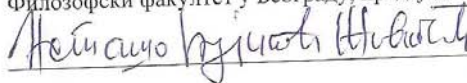
На објављени конкурс за избор наставника за ужу научну област Општа педагогија Филозофског факултета Универзитета у Бањој Луци пријавио се један кандидат, доцент др Татјана В. Михајловић. Увидом у документацију Комисија је констатовала да је кандидат доставио све неопходне документе предвиђене Конкурсом и да испуњава опште и посебне услове предвиђене конкурсом, *Законом о високом образовању Републике Српске, Статутом Универзитета у Бањој Луци* и дала је детаљну оцјену референци пријављеног кандидата, *поштујући Правилник о поступку и условима избора наставника и сарадника на Универзитету у Бањој Луци.*

На основу увида у научну, образовну и стручну дјелатност доц. др Татјана В. Михајловић, као и на основу анализе сва три аспекта његовог рада, **Комисија предлаже Настано-научном вијећу Филозофског факултета Универзитета у Бањој Луци и Сенату Универзитета у Бањој Луци да се доц. др Татјана В. Михајловић изабере у звање ванредног професора за ужу научну област Општа педагогија.**

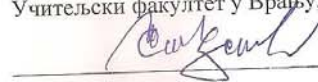
У Бањој Луци, 08.02.2016. године

Потпис чланова комисије:

1. др Наташа Вујисић-Живковић, редовни професор за ужу научну област Општа педагогија, Филозофски факултет у Београду, председник

2. др Стојан Ценић, редовни професор за ужу научне области Општа педагогија и Историја Педагогије, Учитељски факултет у Врању, члан

3. др Миле Илић, редовни професор, ужу научне области Општа педагогија, Дидактика и Методика разредне наставе, Филозофски факултет у Бањој Луци, члан

